

นโยบายโรงเรียนขนาดเล็ก

นำเสนอเมื่อ : 9 ก.พ. 2555

ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เปิดเผยภายหลังประชุมทางไกล (Video Conference) กับผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เรื่อง
มอบนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการ
DOC ชั้น ๙ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รมว.ศธ.ได้กล่าวถึง **"กรอบแนวคิดในการจัดการศึกษา"** ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

□ **เน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้** โดย
ศธ.จะให้การดูแลและอบรมเด็กเหมือนลูกหลานของตนเอง เพื่อให้เด็กมีการศึกษาและมีชีวิตที่ดีกว่าพ่อแม่

□ **เปลี่ยนครูผู้สอนให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือควบคุมการเรียนการสอน**
เพื่อให้เด็กมีจินตนาการมากขึ้น ให้อิสระของเด็กรบินได้ (Fly) โดยไม่มีขอบเขตจำกัด

□ **ปรับการเรียนการสอนในแต่ละวิชา จากเรียนเนื้อหาทั้ง ๑ ชั่วโมง เป็นการเรียนเนื้อหาเพียง
๑/๒ ชั่วโมง** ส่วนเวลาที่เหลือให้เป็นการถกเถียง แสดงความคิดเห็น สนทนาร่วมกันระหว่างเด็กกับครู
เพื่อให้เด็กกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก อันเป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก
หรืออาจมีเวลาเหลือให้เด็กมีกิจกรรมค้นคว้าผ่านคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต

□ **การเรียนรู้แบบองค์รวม (Mind Map)** เพื่อต้องการให้เด็กได้ใช้สมองได้คิด ได้ใช้สมองทำงาน
เพราะเด็กในวัยเรียน มีพัฒนาการทางสมองที่ดี มีความรวดเร็วต่อการเรียนรู้ เมื่อใดคิด ได้จินตนาการ
ก็จะทำให้สมองได้รับการพัฒนาและแตกสาขาออกไปเรื่อยๆ จึงเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดที่ ศธ.
จะต้องจัดการศึกษาที่กระตุ้นการพัฒนาสมอง และเชื่อว่าการสอนเช่นนี้จะดีกว่าการสอนเป็นเรื่องๆ แบบเดิม
ซึ่งจะทำให้เด็กขาดจินตนาการ

□ **หนี้สินครูและการเรียกเก็บเงินจากครูทุกระดับ** รวมทั้งการสอบต่างๆ
ขอให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ลดการทุจริตยพินิจ เพื่อป้องกันการคอร์รัปชัน

รมว.ศธ.ได้มอบนโยบาย **"การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก"** ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

□ **ต้องการให้โรงเรียนขนาดเล็กจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีอนาคต**
ไม่ได้ต้องการยุบโรงเรียน
เพียงแต่เสนอแนะให้ไปรวมหาหรือถึงแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ
เพื่อต้องการเน้นให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างเต็มที่และมีคุณภาพ
ซึ่งต้องทำความเข้าใจครูผู้สอน รวมทั้งผู้ปกครอง และชุมชนด้วย

□ กรณีตัวอย่าง แก่งจันทร์โมเดล

ซึ่งเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเลย จำนวน ๔ แห่งไว้ด้วยกัน มีนักเรียนเพียง ๑๒๐ คน โดยแก่งจันทร์โมเดล (Kangjan Model) เริ่มจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากมุ้งห้วยทับซาง ผู้อำนวยการบ้านนาโม่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาด และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคกเวา จังหวัดเลย ร่วมกับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ประชุมหารือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก จากนั้นได้เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมารับทราบ รวมถึงแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง ๔ แห่ง รวมทั้งได้ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองด้วยการจัดประชุมชี้แจงถึงแนวทางการพัฒนา ซึ่งผู้ปกครองก็ให้การตอบรับเป็นอย่างดี จึงได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ชื่อโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในตำบลหาดคัมภีร์ เครือข่ายแก่งจันทร์ ซึ่งได้ใช้รูปแบบรวมกันเป็นเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียนบ้านนาโม่สอนชั้นอนุบาล ๑-๒ รวมเป็น ๑ ห้องเรียน และชั้น ป.๑-๒ จำนวน ๒ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านปากมุ้งห้วยทับซาง สอนชั้นอนุบาล ๑-๒ รวมเป็น ๑ ห้องเรียน และชั้น ป.๑-๒ จำนวน ๑ ห้องเรียน โรงเรียนบ้านหาดคัมภีร์ สอนชั้น ป.๑-๒ จำนวน ๒ ห้องเรียน และโรงเรียนบ้านคกเวา สอนชั้นอนุบาล ๑-๒ จำนวน ๑ ห้องเรียน และชั้น ป.๑-๒ จำนวน ๑ ห้องเรียน สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง ๔ โรงเรียน ได้ดำเนินการร่วมกันในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็น หลักสูตร กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมวิชาการ และกิจกรรมผูกเสี่ยว รวมทั้งการพัฒนาร่วมกันด้วย เช่น การอบรมครู การศึกษาดูงาน การประชุมวิชาการรวมกันเดือนละ ๒ ครั้ง และการรวมบริหารงานสนับสนุนอื่นๆ ทั้งงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

□ กรณีตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์ ได้มีการควบรวม ๓ โรงเรียน

มารวมพัฒนาจนผ่านเกณฑ์มาตรฐานทั้ง ๓ โรงเรียน จนถึงขณะนี้โรงเรียนทั้ง ๓ โรงเรียน ก็ยังไม่มีโรงเรียนใดถูกยุบ ในขณะที่เดียวกันประชาชนได้รับความพึงพอใจและมีความศรัทธาต่อผู้บริหารและครูมากขึ้น

□ ในการควบรวมโรงเรียน อาจจะขอรับงบประมาณสนับสนุนในการซื้อรถยนต์

หรือจะนำงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล มาซื้อรถยนต์ปรับอากาศ ๑๖ ที่นั่ง พร้อมทั้งมีโทรทัศน์ เพื่อให้บริการรับ-ส่งนักเรียน/ครู ทั้งยังสามารถที่จะใช้รถยนต์ในการรับ-ส่งนักเรียนและครูไปทัศนศึกษาในช่วงวันหยุดได้ด้วย

□ หากโรงเรียนใดที่ยังไม่สามารถจะควบรวมได้ เช่น โรงเรียนบนดอย หรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกล

อาจจะเน้นการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือเรียนจากคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตมากขึ้น พร้อมทั้งให้ผู้ปกครอง ชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น